

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk
– undervisning för kommunikativ förmåga
vid Sörgårdsskolan
i Mölndals kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Sörgårdsskolan. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 10 juni 2022, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Sörgårdsskolan senast den 1 december 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Mölndals kommun har inkommit med en sådan redovisning den 23 januari 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn bör skapa förutsättningar för samtliga lärare i moderna språk att kontinuerligt samverka kring planering och utveckling av undervisningen.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn behöver utveckla skolans arbetssätt för att ge alla elever förutsättningar att fullfölja sina studier i moderna språk. I detta ingår att följa upp omvalen och dess koppling till undervisningen.

Bedömning: Huvudmannen har vidtagit några kvalitetshöjande åtgärder men ytterligare åtgärder behövs.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa verksamheten i sin samlade risk- och väsentlighetsanalys.

Bakgrund

Bedömningen var att utvecklingsområden behövde inledas inom följande:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn bör skapa förutsättningar för samtliga lärare i moderna språk att kontinuerligt samverka kring planering och utveckling av undervisningen.

Huvudmannen beskriver i redovisningen till Skolinspektionen att förutsättningarna för lärarna i moderna språk att kunna samverka kring planering och utveckling av undervisningen har förbättrats genom att de numera har utökad mötestid. Under höstterminen har lärarna i moderna språk haft fem tillfällen á nittio minuter för gemensamma möten. I redovisningen beskriver huvudmannen att samarbetet språklärarna emellan varit bra men att de inte ännu kunnat dra några långtgående slutsatser kring effekter då dessa möten inte pågått under någon längre tid. Huvudmannen uppger att det finns en förväntan om ökad likvärdighet och en högre kvalitet i undervisningen i moderna språk utifrån ovan nämnda insats. Ytterligare förväntas att en varierad undervisning i moderna språk ska bidra till en högre måluppfyllelse och att fler elever får godkända betyg i ämnet.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

- Rektorn behöver utveckla skolans arbetssätt för att ge alla elever förutsättningar att fullfölja sina studier i moderna språk. I detta ingår att följa upp omvalen och dess koppling till undervisningen.

Huvudmannen beskriver i sin redovisning att de på skolenheten påbörjat ett utvecklingsarbete för att främja och öka likvärdigheten i undervisning och bedömning i ämnet moderna språk. Detta genom samplanering av uppgifter och sambedömning av dessa samt att lärarna auskulterar varandra i undervisningen. Rektorn har analyserat varför eleverna väljer bort moderna språk och huvudmannen uppger i redovisningen att det främst är två skäl till varför elever väljer att avbryta sina studier i moderna språk. Det första är att eleverna upplever att de behöver lägga mer tid på ämnena svenska, engelska samt matematik och det andra är att eleverna upplever att det är stressande för dem att läsa ämnet då det tar mycket tid i anspråk.

Skolinspektionen bedömer att utvecklingsarbetet som påbörjats på skolenheten är viktigt men saknar beskrivningar av konkreta åtgärder som är kopplade till hur undervis-

ningen är utformad. Särskilt så gällande stöd inom moderna språk då granskningsbeslutet visade på en eventuell koppling mellan undervisning och stöd samt avhopp. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt säkerställer att elever får det stöd i undervisningen som de behöver.

På Skolinspektionens vägnar:

X Mirzet Tursunovic

Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även föredragande Maria Lodmark och utredare Arne Hellmark medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).